

# Gemeentelijke jaarstukken

## Toelichting op de gemeentelijke jaarstukken

# Jaarverslag

## 1. Programmaverantwoording

- 3 programma's
- Doel en Inspanningen Netwerk
- 3 W vragen

## 2. Paragrafen (blz 34 t/m 100)

- 1. Lokale heffingen
- 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 3. Onderhoud kapitaalgoederen
- 4. Financiering
- 5. Bedrijfsvoering
- 6. Verbonden partijen
- 7. Grondbeleid

# Jaarrekening

## 1. Balans (blz 104 t/m 127)

- Met toelichting

## 2. Programmarekening (blz 128 t/m 158)

- Totaaloverzicht van baten en lasten
- Baten en lasten per programma met toelichting op de afwijkingen (blz 129 t/m 154)
  - + mutaties reserves per programma
  - + incidentele baten en lasten per programma
  - + taartdiagram uitgaven
- Baten en lasten algemene dekkingsmiddelen
- Baten en lasten per taakveld/ MAG nummer (blz 158)

## Raadsvoorstel met bijlagen:

1. Structurele begrotingswijziging 2018ev
2. Mutaties reserves 2017
3. Monitor Sociaal domein
4. Projectverantwoording samenwerking I&A
5. Projectboeken met stand per 1-4-2018

Ter inzage (vertrouwelijk):

Geactualiseerde individuele rapportages  
grondexploitaties

# **Jaarrekening 2017**

Toelichting op resultaat,  
resultaatbestemming en  
weerstand 2017

## **Resultaat Jaarrekening 2017:**

€ 3.672.765 Voordelig

- Begroot: € 1.006.090 V
- Prognose bij 8 maands: € 734.177 V

Rekening houdend met genoemd  
voorbehoud bij 8 maands:

- risico's (jeugd, ict)
- grexen: Beukenlaan, ESW

## **Hoe is dit resultaat ontstaan?**

## Totaal generaal

| omschrijving                        | Afwijking<br>Resultaat<br>2017 | V/N      |
|-------------------------------------|--------------------------------|----------|
| Programma 1                         | -155.000                       | V        |
| Programma 2                         | -615.000                       | V        |
| Programma 3                         | -4.541.000                     | V        |
| Algemene dekkingsmiddelen (AD)      | -718.000                       | V        |
| Overhead (OH)                       | 261.000                        | N        |
| Mutaties reserves P3                | 1.459.000                      | N        |
| Mutaties reserves AD (P2, P3 en OH) | <u>636.000</u>                 | <u>N</u> |
| <b>TOTAAL</b>                       | <b>-3.673.000</b>              | <b>V</b> |

Presentatie aan RWG Financiën, 25 april 2018

## Analyse programma 1 Bestuur en dienstverlening:

| omschrijving                                                      | bedrag          | V/N      |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|
| Vrijval voorziening wethouders- pensioenen door hogere rekenrente | -76.000         | V        |
| AED project deels in 2018/ afrekening 2016 VRHM                   | -43.000         | V        |
| Lagere salarislasteren ivm gereserveerde VT 2016                  | -19.000         | V        |
| Doorschuiven kapt lasten raadsinformatiesysteem                   | -15.000         | V        |
| Overige verschillen                                               | -2.000          | V        |
| <b>TOTAAL PROGRAMMA 1</b>                                         | <b>-155.000</b> | <b>V</b> |

## Analyse programma 2 Sociaal Domein:

(MAG345 Maatschappelijke ondersteuning/ wettelijke taken)

| omschrijving                                                         | bedrag          | V/N      |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|
| Lagere doeluitkering rijk                                            | 117.000         | N        |
| BBZ en bijzondere bijstand – hogere aflossing kapitaalverstrekkingen | -283.000        | V        |
| Niet geraamde opbrengst detachering                                  | -164.000        | V        |
| Minder BBZ aanvragen                                                 | -178.000        | V        |
| Vertraagde uitvoering Project HHT                                    | -109.000        | V        |
| Minder aanvragen WMO en uitgaven PGB                                 | -89.000         | V        |
| overige                                                              | <u>-23.000</u>  | <u>V</u> |
| <b>SUBTOTAAL</b> (zie volgende sheet)                                | <b>-729.000</b> | <b>V</b> |

## Analyse programma 2 Sociaal Domein:

(Overige MAG taken: werken en leren en kernteam)

| omschrijving                                                 | bedrag          | V/N      |
|--------------------------------------------------------------|-----------------|----------|
| MAG 345 (van voorgaande sheet)                               | -729.000        | V        |
| Extra uitgaven beleidsinterventies (MAG205)                  | 31.000          | N        |
| PGB jeugd en specialistische jeugdhulp(MAG 335)              | 55.000          | N        |
| Lagere kapitaallasten ivm vertraagde oplevering IKC Hoogmade | -311.000        | V        |
| Extra kapitaallast ivm verkoop Gerardusschool                | 327.000         | N        |
| Overige                                                      | 12.000          | N        |
| <b>TOTAAL PROGRAMMA 2</b>                                    | <b>-615.000</b> | <b>V</b> |

Presentatie aan RWG Financiën, 25 april 2018

## Analyse programma 3 Ruimte:

Grondexploitatie en projecten

| omschrijving                                                           | bedrag            | V/N      |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------|
| Actualisatie grondexploitaties                                         | -3.195.000        | V        |
| Vertraging uitvoering ophogen kades en bij onderhoud Groenewoudse kade | -477.000          | V        |
| Niet geraamde bijdrage van provincie en hogere degeneratievergoedingen | -150.000          | V        |
| Latere uitvoering van onderhoud bruggen                                | -49.000           | V        |
| Uitgestelde invoering omgevingswet                                     | -112.000          | V        |
| <b>SUBTOTAAL</b>                                                       | <b>-3.983.000</b> | <b>V</b> |

## Analyse programma 3 Ruimte

Dienstverlening: leges en heffingen

| omschrijving                                                                                                                   | bedrag            | V/N      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------|
| Totaal grondexploitatie en projecten                                                                                           | -3.983.000        | V        |
| Secretarieleges, voornamelijk hogere leges voor graafwerkzaamheden kabels en leidingen                                         | -180.000          | V        |
| Lagere invoeringskosten Diftar, loopt door in 2018, lagere verwerkingskosten en kapitaallasten                                 | -135.000          | V        |
| Nagekomen en voornamelijk hogere vergoedingen voor gescheiden inzameling van plastic afval en hoger opbrengst papier en gruis. | -99.000           | V        |
| Hogere opbrengsten bouwleges                                                                                                   | -113.000          | V        |
| Overige                                                                                                                        | 4.000             | N        |
| <b>SUBTOTAAL</b>                                                                                                               | <b>-4.541.000</b> | <b>V</b> |

## Analyse programma 3 Ruimte:

Mutaties reserves

| omschrijving                                                                                                                | bedrag            | V/N      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------|
| Totaal baten en lasten programma 3                                                                                          | -4.541.000        | V        |
| Per saldo hogere dotatie reserve<br>bouwgrondexploitatie                                                                    | 848.000           | N        |
| Hogere storting in reserve wegen ivm<br>doorlopen groot onderhoud groenewoudse<br>kade en niet geraamde bijdragen provincie | 329.000           | N        |
| Lagere onttrekking uit reserve wegen dan<br>geraamd door vertraging in planning HHRS                                        | 375.000           | N        |
| Overige lagere dotatie én onttrekkingen uit<br>reserve riolering en reserve IMNOR)                                          | -94.000           | V        |
| <b>TOTAAL PROGRAMMA 3</b>                                                                                                   | <b>-3.083.000</b> | <b>V</b> |

## Analyse algemene dekkingsmiddelen:

| omschrijving                                                                           | bedrag         | V/N      |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------|
| Algemene uitkering, lager accres en correctie voor hogere onttrekkingen uit BCF        | 178.000        | N        |
| Algemene uitkering, hogere bijdrage voor opvang asielzoekers en tijdelijk verblijf LVB | -75.000        | V        |
| Hogere dividenduitkeringen BNG en Alliander                                            | -162.000       | V        |
| Resultaat op doorbelasting kostenplaatsen, vnl renteresultaat                          | 121.000        | N        |
| Niet ingezette budgettaire ruimte                                                      | -734.000       | V        |
| Overige                                                                                | -46.000        | V        |
| Lagere onttrekking uit algemene reserve                                                | 636.000        | N        |
| <b>TOTAAL ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN</b>                                                | <b>-82.000</b> | <b>V</b> |

## Overhead:

| omschrijving                              | bedrag         | V/N      |
|-------------------------------------------|----------------|----------|
| Extra afschrijving ICT-activa             | 384.000        | N        |
| Lagere opleidingskosten                   | -67.000        | V        |
| Doorschuiven zaakgericht werken naar 2018 | -17.500        | V        |
| Lagere kosten overgang naar streekarchief | -24.000        | V        |
| Overige                                   | -14.500        | V        |
| <b>TOTAAL OVERHEAD</b>                    | <b>261.000</b> | <b>N</b> |

# Inventarisatie risico's, blz 39 t/m 49

## Categorieën risico's met financiële consequenties:

bedragen in €

| Omschrijving risico per categorie | Kans<br>Risico<br>klasse | Gevolg Raming<br>schade | Risico (kans x gevolg) |         |         |         |         |
|-----------------------------------|--------------------------|-------------------------|------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                   |                          |                         | Incidenteel<br>2017    | 2018    | 2019    | 2020    | 2021    |
| <b>Financieel</b>                 |                          |                         |                        |         |         |         |         |
| 1 Schoolgebouw Ter Does           | 90%                      | 129.700                 | 116.730                | 0       | 0       | 0       | 0       |
| 2 Wmo                             | 50%                      | 150.000                 | 0                      | 75.000  | 75.000  | 75.000  | 75.000  |
| 3 Taakdecentralisaties            | 50%                      | 750.000                 | 0                      | 375.000 | 375.000 | 375.000 | 375.000 |
| 4 Groot onderhoud De Tweesprong   | 90%                      | 1.516.000               | 1.364.400              | 0       | 0       | 0       | 450.000 |
| 5 Migratie ICT                    |                          | pm                      | 0                      | 0       | pm      | pm      | pm      |
| 6 Sociale woningbouw              |                          | 1.500.000               | 1.500.000              | 0       | 0       | 0       | 0       |
| 7 Pontveren                       | 90%                      | 500.000                 | 450.000                | 0       | 0       | 0       | 0       |
| 8 N207 Passage Leimuiden          | 90%                      | 240.000                 | 216.000                | 0       | 0       | 0       | 0       |
| 9 Kunstwerken (bruggen)           |                          |                         |                        | 0       | pm      | pm      | pm      |
| 10 Vervanging veerstoeppen        | 90%                      | 32.000                  |                        |         | 28.800  | 28.800  | 28.800  |
| <b>Milieu</b>                     |                          |                         |                        |         |         |         |         |
| 11 Asbestverwijdering             |                          |                         | pm                     |         |         |         |         |
| <b>Product/ diensten</b>          |                          |                         |                        |         |         |         |         |
| 12 Bestrijding essentaksterfte    | 50%                      | 85.000                  | 42.500                 |         |         |         |         |
| 13 Beheer en onderhoud vaarwegen  |                          |                         |                        | pm      | pm      | pm      | pm      |
| 14 Implementatie omgevingswet     |                          | 2.400.000               | 1.810.495              |         |         |         |         |
| <b>Verbonden partijen</b>         |                          |                         |                        |         |         |         |         |
| 15 Algemeen                       |                          |                         |                        | pm      | pm      | pm      | pm      |
|                                   |                          |                         | 5.500.125              | 450.000 | 478.800 | 478.800 | 928.800 |

# Mutaties algemene reserve 2017

| Algemene reserve 2017 en 2018                                     |    | Saldo en toevoeging | Onttrekking |
|-------------------------------------------------------------------|----|---------------------|-------------|
| <b>Saldo per 1 januari 2017</b>                                   |    | <b>€ 9.317.015</b>  |             |
| Rente 0%                                                          |    | 0                   |             |
| <b>Toevoegingen:</b>                                              |    |                     |             |
| Resultaat jaarrekening 2016                                       | RB | 5.140.247           |             |
| <b>Onttrekkingen:</b>                                             |    |                     |             |
| ophoging kades termijn 4 van 4; RS0000>>RS1003                    | RB |                     | 625.000     |
| bijdrage aan exploitatie tbv gunstig meerjarenbeeld               | RB |                     | 170.000     |
| voorbereidingsbudget invoering Diftar 2016/2017                   | RB |                     | 90.000      |
| dekking onderhoud Woudeweg (wegen) RS0000>>RS1003                 | RB |                     | 100.000     |
| dekking onderhoud Woudeweg (openbare verlichting )                | RB |                     | 647         |
| dekking Parels (wegen) RS0000>>RS1003                             | RB |                     | 15.000      |
| dekking eenmalige toevoeging op diverse reserves ivm rentenotitie | RB |                     | 1.064.520   |
| dekking onderhoud Woudeweg (groen)                                | RB |                     | 5.646       |
| dekking onderhoud Wilgenlaan (groen)                              | RB |                     | 0           |
| dekking onderhoud Gruttohof (groen)                               | RB |                     | 4.965       |
| bijdrage modernisering GBA_restsaldo jrr 2016                     | RB |                     | 0           |
| dekking aansluiting bij streekarchief_restsaldo jrr 2016          | RB |                     | 0           |
| extra budget duurzaamheid op P92204_restsaldo jrr 2016            | RB |                     | 50.000      |
| extra budget omgevingsvisie Rijnstreek_restsaldo jrr 2016         | RB |                     | 16.358      |
| recreatie en toerisme                                             | RB |                     | 60.000      |
| project Huishoudelijke Hulp Toelage                               | RB |                     | 0           |
| frictie- en transitiekosten Holland Rijnland                      | RB |                     | 20.400      |
| asielinstroom                                                     | RB |                     | 120.186     |
| inhuur derden                                                     | RB |                     | 300.000     |
| voorbereidingsbudget Diftar 2016/2017_restsaldo jrr 2016          | RB |                     | 5.100       |
| Dekking invoering diftar                                          | RB |                     | 11.145      |
| Implementatie I&A Alphen                                          | RB |                     | 463.953     |
|                                                                   |    | 14.457.262          | 3.122.920   |
| <b>Saldo per 31 december 2017</b>                                 |    | <b>11.334.342</b>   |             |

Presentatie aan RWG Financiën, 25 april 2018

# Weerstandratio, blz 50 t/m 53

Bedrag \* €1.000

|                       | Incidenteel | Structureel |       |       |       |
|-----------------------|-------------|-------------|-------|-------|-------|
|                       |             | 2018        | 2019  | 2020  | 2021  |
| Beschikbare weerstand | 11.334      | 1.412       | 2.099 | 2.097 | 2.655 |
| Benodigde weerstand   | 5.500       | 450         | 479   | 479   | 929   |
| Ratio                 | 2,06        | 3,14        | 4,38  | 4,38  | 2,86  |

# Voorstel resultaatbestemming

| Bestemming resultaat                                 | bedrag           |
|------------------------------------------------------|------------------|
| Doorschuiven restant budgetten groen/ openb verl     | 63.928           |
| Doorschuiven restant budget Diftar                   | 126.855          |
| Doorschuiven restant budget implementatie I&A        | 336.047          |
| Doorschuiven restant budget AED                      | 21.290           |
| Doorschuiven budget project zaakgericht werken       | 17.500           |
| Doorschuiven budget project glasvezel                | 11.450           |
| Voorstel extra budget hogere implementatiekosten I&A | 65.653           |
| Voorstel extra budget frictiekosten I&A 2018         | <u>480.000</u>   |
| <b>TOTAAL RESULTAATBESTEMMING</b>                    | <b>1.122.723</b> |

## **Verantwoording samenwerking I&A**

- **Projectbudget: € 800.000**
  - Besteed in 2017: € 463.953
  - Geraamd in 2018: € 401.700
    - extra benodigd: € 65.653
- **Frictiekosten:**
  - Extra afschrijving in 2017: € 384.000
  - Geraamd in 2018: € 480.000
    - extra benodigd: € 480.000
- **Vaste activa ICT:**
  - Buiten gebruik en afgeschreven: € 384.000
  - Overgenomen door BVO R&B: € 1.268.000
  - Balans Kaag en Braassem: € 382.000

# Mutaties algemene reserve 2018

| Algemene reserve 2017 en 2018                                      |    | Saldo en toevoeging | Onttrekking |
|--------------------------------------------------------------------|----|---------------------|-------------|
| <b>Saldo per 31 december 2017</b>                                  |    | <b>11.334.342</b>   |             |
| Rente 0%                                                           |    | 0                   |             |
| Resultaat jaarrekening 2017                                        |    | 3.672.765           |             |
| <b>Onttrekkingen:</b>                                              |    |                     |             |
| dekking bijdrage aan provincie omleidingsweg N207 (2016 > 2018)    | RB |                     | 443.000     |
| dekking afwaarderen opstallen ivm IKC Leimuiden (2018 > 2020)      | RB |                     | 0           |
| dekking invoering diftar_restsaldo jrr 2017                        | RV |                     | 126.855     |
| dekking implementatie I&A Alphen_restsaldo jrr 2017                | RV |                     | 336.047     |
| dekking implementatie I&A Alphen_extra jrr 2017                    | RV |                     | 65.653      |
| dekking onderhoud Woudeweg (groen)_restsaldo jrr 2017              | RV |                     | 16.854      |
| dekking onderhoud Woudeweg (OL)_restsaldo jrr 2017                 | RV |                     | 5.170       |
| dekking onderhoud Krabbescheer (groen)_restsaldo jrr 2017          | RV |                     | 24.115      |
| dekking onderhoud rotonde Veenderveld (groen) restsaldo jrr 2017   | RV |                     | 17.789      |
| dekking project AED_restsaldo jrr 2017                             | RV |                     | 21.290      |
| dekking frictiekosten ICT 2018                                     | RV |                     | 480.000     |
| dekking zaakgericht werken_restsaldo jrr 2017                      | RV |                     | 17.500      |
| dekking project glasvezel_resultaatbestemming jrr 2017             | RV |                     | 11.450      |
| dekking afwaarderen opstellen ivm buiten gebruikstelling Ter Doorn | RP |                     | 124.500     |
| dekking afwaardering grond Gerardusschool (RD2018.025)             | RB |                     | 100.559     |
|                                                                    |    | 15.007.107          | 1.790.782   |
| <b>Verwacht saldo per 31 december 2018</b>                         |    | <b>13.216.325</b>   |             |

# Bestuurlijk proces jaarrekening

| stap                                                                                                                         | datum     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Jaarstukken naar Raad                                                                                                        | 26 april  |
| Definitieve verantwoording + controleverklaring<br>Holland Rijnland                                                          | medio mei |
| Bespreken jaarstukken in RWG Financiën (inclusief<br>toelichting accountantsverslag, grondexploitaties en<br>Braassemerland) | 16 mei    |
| Controleverklaring en definitief accountantsverslag<br>Kaag en Braassem naar Raad                                            | mei/ juni |
| Oordeelsvormende raad                                                                                                        | 28 mei    |
| Vaststellen jaarstukken                                                                                                      | 25 juni   |